

DELFTSCH STUDENTENNIENWEEKBLAD.

ORGAAN VAN DE DELFTSCHE
STUDENTEN FEDERATIE EN VAN
DE CENTRALE COMMISSIE VOOR
STUDIEBELANGEN

REDACTEUREN: C. A. BAUDUIN ♦ A. A. STHEEMAN
F. J. M. BOURDREZ ♦ M. H. K. FRANKEN ♦ A. A.
BREVET ♦ MEJ. C. A. A. F. GOEMANS

Dit blad verschijnt des Vrijdags, behalve in de vacantiën. ♦ Begin van den jaargang 1 October. ♦ Abonnement f 5.25 per jaar. Advertentiën 30 cents per regel. ♦ Inzendingen te bezorgen vóór Maandagmiddag 4 uur aan het Redactieadres Koornmarkt 62. UITGAVE EN ADMINISTRATIE: UNIVERSITEITS-BOEKENCENTRALE, HERTOG GOVERTKADE 8, DELFT GEDRUKT BIJ DE TECHNISCHE BOEKHANDEL & DRUKKERIJ J. WALTMAN JR

DERDE JAARGANG — No. 7.

MAANDAG 19 NOVEMBER 1923.

INHOUD: D.S.C.: Almanak 1924; Delftsche Stud. Lawn-Tennisclub; Bestuur D. S. Motorclub. — Centrale Commissie: Verslag werkzaamheden van Nov. 1922 tot Nov. 1923. — Tooneel: Een Oase. — Studiebelenen: De onderwijshervorming aan de T. H. — Vereenigenen: Vereeniging van a.s. Staatsingenieurs in Ned.-Indië. — Ingezonden: Over de Mysterie-spelen. — Technische Hoogeschool: Aanmelding Ing.-examens Scheikundig ingenieur en Mijningenieur.

REDACTIONEEL.

Doordat de zetmachine voor haastwerk in gebruik was, was het niet mogelijk het D.S.W. vóór heden te doen verschijnen. Het eerstvolgende nummer verschijnt in de loop van de volgende week.

DELFTSCH STUDENTEN CORPS.

ALMANAK 1924.

**Zoekt varia en zendt in. Tot 25
November gelegenheid tot inzenden.**

DELFTSCHE STUD. LAWN-TENNIS CLUB.

Het Bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

J. P. M. Alma, President.
C. van Driel van Wageningen, Secretaris.
G. J. Schröder, Thesaurier.
W. E. R. van Herwijnen, Comm. A.
A. F. Kremer, Comm. B.

Secretariaat: 27 Hypolitusbuurt.

DELFTSCHE STUDENTEN MOTORCLUB.

Het Bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

F. van Marle, President.
R. von der Nahmer, Secretaris.
E. C. van Erven Dorens, Thesaurier.
J. L. G. Tersteeg, Vice-President.
V. G. H. Kersten, Bibliothecaris.

Secretariaat: Oude Delft 241.

CENTRALE COMMISSIE.

VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN DER CENTRALE
COMMISSIE VAN NOVEMBER 1922 TOT NOVEMBER 1923.

Samenstelling der Commissie in November 1922:

F. J. M. Bourdrez, Voorzitter.
J. J. van de Stadt, Electrotechnisch afgevaardigde, tevens Secretaris-Penningmeester.
P. S. Bakels, Mijnbouwkundig afgevaardigde, tevens afgevaardigde naar de N.S.O.
B. D. H. Tellegen J. Azn., Civiel afgevaardigde.
H. Winkelman, Bouwkundig afgevaardigde.
W. J. M. Michielsen, Werkuigkundig afgevaardigde.

A. N. Nolst Trenité, Scheikundig afgevaardigde.
W. F. Stoel, Scheepsbouwkundig afgevaardigde.

Samenstelling der Commissie in November 1923:

J. A. van Laer, Voorzitter.
B. E. van Bruggen, Scheepsbouwkundig afgevaardigde, tevens Secretaris-Penningmeester, Hugo de Grootstraat 60.
W. A. Jansen, Civiel afgevaardigde.
J. D. Hanrath, Bouwkundig afgevaardigde.
G. P. de Haas, Werkuigkundig afgevaardigde.
J. J. van de Stadt, Electrotechnisch afgevaardigde.
A. E. Roest van Limburg, Technologisch afgevaardigde.
A. J. Vermaes Hzn., Mijnbouwkundig afgevaardigde.

Colleges Philosophie.

Reeds langen tijd was de Centrale Commissie werkzaam om in Delft ook de Philosophie onder de gedoeerde wetenschappen opgenomen te zien.

Daar de wijsbegeerte toch als de grondslag van alle weten beschouwd kan worden, daar achtte de C.C. het van niet te onderschatten belang, dat aan ieder ingeschrevene althans de gelegenheid kan worden geboden, goed gefundeerde colleges in de philosophie te volgen.

Het vinden van een geschikte leerkracht hiervoor ging echter met groote moeilijkheden gepaard. Niet alleen was het beschikbare bedrag niet hoog, maar ook was het niet eenvoudig iemand te vinden, die op dit gebied competent geacht kon worden. Met te meer vreugde ontving de C.C. het bericht, dat Prof. J. G. Wattjes, ook in philosophische kringen niet onbekend, bereid bevonden werd een serie van 20 colleges voor de Delftsche studenten belangeloos te houden. De C.C. nam nu de organisatie ter hand, zoodat op Woensdag 29 November het eerste college gehouden werd in zaal 32 van het laboratorium voor Scheikunde, welke zaal de betrokken afdeling hiervoor bereidwillig beschikbaar stelde.

De colleges bleken in een groote behoefte te voorzien, daar na een overstelpende volte in de eerste weken het aantal getrouwe college-bezoekers ver over de honderd bleef en pas voor de examentijd een sterke daling intrad.

De C.C. meende dan ook voldoende reden te hebben, de organisatie van deze colleges in den vervolge aan de T.H. over te laten, daar toch het houden van zoodanige colleges buiten den aard harer eigenlijke werkzaamheden valt en niets logischer scheen, dan dat de T.H. deze van haar overnam. Bovendien drukten de kosten van convocatie e.a. onevenredig zwaar op het kleine budget der C.C.

Echter bleek, ook nadat de C.C. al hare motieven uitvoerig had uiteengezet, het College van Curatoren niet de meening der C.C. te deelen, dat dergelijke colleges nu van zooveel belang voor den aanstaanden ingenieur zouden zijn. Het College van Curatoren kon alzoo niet aan het verzoek van de C.C. voldoen om Prof. J. G. Wattjes als privaat-docent in de philosophie aan te stellen.

De C.C., niet van hare zienswijze veranderd, betreurde in hooge mate deze beslissing van Curatoren, overwoog nu om zelf deze colleges te blijven organiseren.

De vakvereenigenen keurden het hiervoor benoodigde bedrag goed en zagen af van het bezwaar, dat alle ingeschrevenen, ook zij, die geen lid hunner vakvereeniging waren, en dus in geen deele in de kosten zouden bijdragen, tot deze colleges vrijen toegang zouden verkrijgen. Op dezen voet zijn dan ook de colleges dit jaar wederom aangevangen, en mogen zich wederom in een zeer bevredigende belangstelling verheugen.

ZENDT VARIA IN!

Nederlandsche Studenten Organisatie.

Een groot deel van den tijd in de vergaderingen der C.C. is in het afgelopen jaar gewijd aan de Nederlandsche Studenten Organisatie. De begroting over 1922 was belangrijk overschreden, waarom het Hoofdbestuur van de N.S.O. voorstelde, de contributie der studievereenigingen van f 0,25 op f 0,50 per lid te verhoogen. Het bleek echter, dat de Delftsche vakverenigingen een onevenredig groot aandeel in de kosten hadden gedragen. Dit was te wijten aan het feit, dat de studievereenigingen in de andere universiteitssteden óf vergeten hadden te betalen, óf weigerden dit te doen.

Vele studievereenigingen waren geen lid van de N.S.O. en hadden er eigenlijk nooit van gehoord en de vereenigingen, die wel lid waren, bleken dikwijls slechts een gering percentage der studenten te omvatten.

Daar dus alleen in Delft en Groningen van een werkelijke studenten-organisatie op studiegebied gesproken kon worden, waren het deze beide plaatsen, die ook voornamelijk in de kosten hadden bijgedragen.

Het oordeel der vakverenigingen was, dat de toestand niet kon blijven zooals zij was. Daar zij echter meenden, dat onder krachtige leiding van de N.S.O. wel iets goeds te verwachten was, besloten zij de N.S.O. nog een kans te geven en de contributieverhooging goed te keuren.

Als voorwaarde werd echter bedongen, dat het financieel beheer onder Delftsch toezicht kwam, dat nagegaan zou worden welke achterstallige contributies er nog te vorderen waren en dat deze zooveel mogelijk geïnd zouden worden. In de ingestelde Verificatie-commissie namen van Delft de heeren J. H. Verhey, P. S. Bakels en W. Badon Ghijben plaats. Hierdoor was Delft's belang voldoende verzekerd. Deze verificatie-commissie heeft dan ook onder moeilijke omstandigheden (langen tijd had niemand geweten, wie en waar eigenlijk de penningmeester der N.S.O. was!) uitstekend werk verricht, waarvan men het verslag in de Minerva van 16 Maart 1923 kan vinden.

Hieruit bleek, dat geen sluitende begroting zou zijn te verkrijgen zonder een algeheele reorganisatie der N.S.O. Zelfs was tijdens de werkzaamheden der verificatie-commissie op niet al te verstandige wijze met de geldmiddelen omgesprongen. Onder andere was dit gebleken aan de al te groote gastvrijheid, verleend aan Hongaarsche studenten, welke heeren het hier wel naar hun zin hadden, maar niet in staat bleken ook maar eenigszins de kosten te dragen.

Aan den anderen kant moge hier echter een belangrijke daad der N.S.O. gememoreerd worden, te weten: de organisatie van de C.I.E. (Confédération Internationale des Etudiants). Van haar congressen heeft men zich in de dagbladen in Minerva en ook in het D.S.W. op de hoogte kunnen stellen. Hoe ook de Delftsche vakverenigingen inzagen, dat een goed opgezette N.S.O. ook voor de studievereenigingen van veel belang zou kunnen zijn, bijv. door het organiseren van buitenlandsche excursies, van lezingen in verschillende universiteitssteden door denzelfden spreker, enz., men gaf er vooralsnog de voorkeur aan, om deze organisatie in handen te houden, gezien de opgedane ervaringen. Wel schenen later de uitgebreide connecties der N.S.O. goede diensten te kunnen bewijzen.

Delft meende echter in dezen eenige activiteit van de andere universiteitssteden te moeten afwachten. Daar toch was men dikwijls blijde, van een organisatie in eigen stad te kunnen spreken en dacht nog niet aan nationale en internationale betrekkingen. De heer Bakels diende daarom voorstellen in. (Minerva 16 Maart 1923), volgens welke het zeggenschap der studievereenigingen in de N.S.O. belangrijk minder zou worden, en de diensten der N.S.O. voor die vereenigingen zich tot het allerbelangrijkste zou bepalen.

In Delft vonden deze voorstellen een goed onthaal. Anders ging het in een vergadering, gehouden in het gebouw van het Roode Kruis te Den Haag, waar bijna alle studievereenigingen in het land vertegenwoordigd waren. Daar bleek, dat men in 't algemeen een andere zienswijze was toegedaan. Wel apprecieerde men het werk der Delftsche vakverenigingen, men wilde echter voorloopig liever heelemaal geen verband met de N.S.O., het liefst zou men in 't geheel geen verband zien. Daar dit toch slecht ging, werd besloten het „Nationaal faculteitenverbond” op te richten, geheel los van de N.S.O. Het laat zich hooren, dat van een op dergelijke wijze opgezette organisatie weinig actie is uitgegaan en ook weinig te verwachten viel. Hiermede waren dus ook de Delftsche vakverenigingen geheel uit de N.S.O. getreden en moet de toekomst uitmaken, of deze organisatie op den duur toch nog levensvatbaarheid bezit.

Studie en vooruitzichten van den ingenieur.

Door de bereidwilligheid van de „Vereeniging tot het uitgeven van beknopte handleidingen bij het onderwijs aan de Tech-

nische Hoogeschool” was het de C.C. ook dit jaar weder mogelijk een nieuwe uitgave van de bekende brochure „Studie en vooruitzichten van den ingenieur” te verzekeren. Hoewel het juist door de malaise wel wenschelijk was geweest, met nadruk in een geheel nieuwen druk op de slechte vooruitzichten van den a.s. ingenieur te wijzen, moest hiervan wegens de daaraan verbonden hooge kosten worden afgezien.

De C.C. volstond daarom met de noodzakelijkste aanvullingen voor 1923 te geven, en er krachtig op te wijzen, dat de toestand er zeker niet beter op was geworden.

Tevens was de toenmalige Rector-Magnificus, Prof. L. A. van Royen, zoo welwillend, voor de brochure een nieuw voorwoord te schrijven, waarin Z. Hooggel. deed uitkomen, dat ook in de toekomst, de vraag naar ingenieurs niet zooveel grooter zal worden en dat alleen diegenen voor leidende posities in aanmerking zullen kunnen komen, die daarvoor ook alle vereischte kwaliteiten bezitten.

In December 1922 was nog steeds de vacature, ontstaan door de benoeming van Prof. Dr. W. J. de Haas te Groningen, niet vervuld. De C.C. meende hierbij niet werkeloos te mogen toezien, daar een groot deel der 1e jaars niet alleen bij hun examen, maar ook bij hun studie gedupeerd zouden worden. Het is natuurlijk moeilijk uit te maken of een uitvoerig request door de C.C. aan den Minister van Onderwijs gericht, de niet lang daarop volgende benoeming van Prof. Dr. A. D. Fokker in de hand heeft gewerkt.

Naar aanleiding van de candidaats-examens in Januari 1923 ontving de C.C. verschillende klachten van studenten, dat de examens in het administratief recht niet op die wijze afgenomen zouden zijn als wel de meest gewenschte scheen te wezen. Er zou meer gelet worden op uitgebreide feitenkennis, dan op juist begrip. Ook klaagden sommigen, dat er gevraagd was over zaken, die niet op de colleges behandeld werden. Deze laatste klacht verwierp de C.C. geheel, daar het niet precies samenvallen van examen-eischen en de op de colleges gedoedeerde stof juist een der groote voordeelen van het hooger onderwijs is en de vrije studie bevordert kan.

Wat de eerstgenoemde kwestie betreft, wendde de C.C. zich tot den betrokken hoogleeraar, om mogelijk misverstand uit den weg te ruimen. Hooggeleerde verzekerde de C.C. het juist zoozeer te betreuren bij sommige examinandi, tot het vragen van enkel feiten wel te moeten overgaan, waar het bleek, dat hun juist begrip maar al te veel ontbrak.

Ook van andere zijde kwamen de klagers opdagen. Op de **bouwkunde-teekenzalen der civielen** schenen de toestanden nog steeds wel wat te verbeteren over te laten. Het was echter uiterst moeilijk om bepaalde gegevens te weten te komen, en het scheen, dat de oorzaak van het ongenoegen wel eenigszins bij alle partijen lag. Door examens gekweld was tot voor kort de C.C. nog niet in staat deze zaak op die wijze aan te pakken als wellicht het meest gewenscht was. Toch is de hoop niet ongegrond, dat door hare bemoeiingen de toestand al eenigszins verbeterd is en nog verder verbeteren zal.

In de laatste jaren blijkt steeds meer en meer, dat voor de ingenieurs-opleiding niet alleen een breede technische ontwikkeling een vereischte is, maar dat ook de **economie** een belangrijker plaats, dan tot nu toe het geval was, behoorde in te nemen. Vooral voor a.s. bedrijfsleiders mag het belang van een economische opleiding niet onderschat worden. De C.C. meende deze richting te moeten aanmoedigen, zoolang er geen vereeniging voor dat doel was opgericht. Hiervoor was te meer reden, daar voor de C.C. door hare betrekkingen tot de vakverenigingen, de organisatie van dergelijke algemeene lezingen zeer eenvoudig was. Echter moet gezegd worden, dat de C.C. op dit punt haar doel niet bereikt heeft. Verschillende zeer bekende sprekers waren steeds op het laatste oogenblik verhinderd en de lezing van Prof. Spann uit Weenen over „Individualismus und Universalismus in die Volkswirtschaftslehre”, gehouden op 20 Maart mocht zich niet in een zoodanige belangstelling verheugen, om de C.C. aan te sporen, tot meerdere proefnemingen over te gaan.

Bibliotheek der T. H.

Reeds gedurende geruimen tijd kwamen de C.C. allerhande bezwaren over het gebruik en de inrichting van de Bibliotheek der T. H. ter oore. Enkele drongen aan op een latere sluiting in de avonduren, daar zij vonden, dat juist gedurende dien tijd het meest intensief gewerkt kon worden. Het bleek echter om wettelijke redenen niet goed mogelijk te zijn, de bibliotheek later te sluiten, dan tot dusverre het geval was. Ook de wensch om veel gebruikte boeken in meerdere exemplaren aan te schaffen kon niet ingewilligd worden; daar dit te groote financieele offers zou vergen, óf men zou de bibliotheek minder met nieuwe exemplaren kunnen verrijken, wat toch ook niet wenschelijk is.

ZENDT VARIA IN!

Niettemin zou de toestand nog veel kunnen verbeteren, waardoor de bibliotheek beter in een bestaande behoefte zou voorzien. Om een voorbeeld te noemen: De systematische catalogus mag van bibliografisch standpunt bezien misschien uitstekend ingericht zijn, beziet men echter de zaak vanuit een technisch oogpunt, dan moet men tot de overtuiging komen, dat de indeeling niet oordeelkundig is. Hierdoor is het dikwijls moeilijk de juiste lectuur over een gegeven onderwerp te bemachtigen en wordt menigeen reeds in het begin afgeschrikt verder van de bibliotheek gebruik te maken.

Ook is het gewenscht, dat de catalogi der afdelingsbibliotheken in de algemeene aanwezig zijn.

Het bleek de C.C., dat de ongewenschte toestanden minder uit onwil, dan wel uit gemis aan contact met de afdelingen voortspruiten. Noch de bibliothecaris, noch de afdelingen schenen echter dit contact op hoogen prijs te stellen. Hierdoor is langzamerhand de eigenaardige toestand ontstaan, dat er in Delft twee bibliotheken naast elkaar in het leven worden gehouden. In de eerste plaats de algemeene bibliotheek en dan nog eens de afdelingsbibliotheken. Wel kan en aan de algemeene bibliotheek en aan de afdelingsbibliotheken een afzonderlijke functie toegekend worden. De eerste toch behoort zooveel mogelijk alles in middellijk of onmiddellijk verband met de techniek te omvatten, terwijl de laatste meer voor het dagelijksch gebruik van het meest voorkomende ingericht dienen te zijn en eventueel die werkjes moeten bevatten, die voor de centrale bibliotheek van te tijdelijke waarde zijn, als catalogi enz. Maar dan moeten deze beide functies ook geheel afzonderlijk gehouden worden. Maar al te veel treedt nu de afdelingsbibliotheek in de plaats van de algemeene. Eenerzijds kan men hierdoor van verspilling van krachten spreken, maar bovendien komt deze wijze van doen niet ten goede aan de belangstelling in de centrale bibliotheek.

Het is duidelijk, dat de afdelingsbibliotheken juist door de gebreken van de centrale bibliotheek zoo tot bloei gekomen zijn. Over 't algemeen is de bediening op de eerstgenoemde inrichtingen veel vlotter, en levert ook de groote afstand van de laatste bezwaren op. Maar toch mag het belang van een goede algemeene bibliotheek, waar men zeker is, alles te kunnen vinden, niet uit het oog verloren worden.

Wanneer in de eerste plaats de aandacht der hoogleeraren, maar ook die van de studenten meer op de centrale bibliotheek was gericht, dan zou dit automatisch aanleiding geven tot critiek, wat de inrichting ongetwijfeld ten goede zou komen.

Het kwam de C.C. o.a. voor, dat de indeeling der systematische catalogus onder centrale leiding, door de afdelingen afzonderlijk behoorde te geschieden.

Toen de C.C. zich met dergelijke voorstellen tot den Rector-Magnificus richtte, vernam zij, dat reeds uit de hoogleeraren een commissie was samengesteld, welke commissie een nieuw werkplan had ontworpen.

Daar deze nieuwe regeling bijna geheel dezelfde strekking had, als het door de C.C. voorgestelde, meende zij de uitwerking van dit nieuwe werkplan vooreerst te moeten afwachten.

Uit een onlangs ingestelde informatie bleek echter het resultaat niet bijster groot te zijn. Het plan was o.a. om financieele redenen verworpen.

Toch meent de C.C., dat bij voldoende belangstelling deze bezwaren wel te overkomen zijn en zal zij dus in overleg met bibliothecaris en hoogleeraren doelbewust op verbetering moeten blijven aansturen.

Studiehervorming.

In November 1922 ontving de C.C. een schrijven van het College van Rector-Magnificus en Assessoren, welk schrijven hieronder afgedrukt is:

Delft, 7 November 1922.

Bij het College van Rector-Magnificus en Assessoren zijn op het oogenblik voorstellen in bespreking, welke door de verschillende afdelingen der Technische Hoogeschool zijn opgemaakt en een reorganisatie van het onderwijs beoogen, in hoofdzaak gericht op verkorting van den gemiddelden studietijd, tegengaan van overlading der leerstof en bevordering van de mogelijkheid de studie voor elken student te doen aanpassen aan diens aanleg en neiging.

Het College stelt er prijs op bij zijn beraadslagingen over deze zaken de meening Uwer Commissie over de hoofdpunten te kennen, vertrouwend dat Uwe Commissie voor het vormen eener meening ruggespraak zal houden met de besturen van al die vereenigingen, welke studiebelangen der studenten behartigen en zoo noodig individueel met die studenten, waarvan op goede gronden vermeend wordt, dat hun oordeel in deze aangelegenheid van waarde is.

Te Uwer inlichting moge het volgende strekken. Aan het be-

zwaar, dat de Delftsche studie te lang duurt, kan tegemoet gekomen worden door:

a. verkorting van den volgens het programma vastgestelden studieduur van vijf jaar;

b. verkorting van den gemiddelden studietijd van den Delftschen student, welke thans ongeveer zeven jaar bedraagt.

Ad a. De eischen, welke aan de studie voor ingenieur worden gesteld, toonen meer een neiging tot verzwaring dan verlichting, men denke aan de studie der sociale en economische vakken naast de voortdurende verdieping der eigenlijke vakstudie. Het is daarom niet te verwachten, dat de studietijd volgens het programma zal kunnen worden ingekort.

Ad b. Het wordt niet onmogelijk geacht om door een betere indeeling van de leerstof, het vermijden van overlading bij colleges en oefeningen en door regelmatigere werken van de studenten den gemiddelden studietijd in te korten, en den programtijd dichter te doen naderen.

Indeeling van de leerstof en vermindering van overlading is in hoofdzaak de taak van elke afdeling afzonderlijk.

Regelmatiger werken van studenten zou bevorderd kunnen worden door telken jare éénmaal en wel vóór de zomervacantie, een examen af te nemen, omvattende de onderwerpen, die op de verplichte colleges van dat jaar zijn behandeld.

Het aanpassen der studie aan aanleg en neiging van elken student individueel zou bevorderd kunnen worden door in het derde en vierde jaar de verplichte vakken te doen bestaan uit een kern van vakken, die door alle studenten moeten worden gevolgd en eenige keuzevakken, welke elke student uit de op het program vermelde overige vakken naar eigen inzicht kan kiezen.

Voorts ware nog te overwegen, of, indien de studietijd volgens programma tot kleinere afmetingen kan worden teruggebracht, bijvoorbeeld $4\frac{1}{2}$ jaar, aan studenten, die een uitgebreider 5e jaar wenschen, de gelegenheid daarvoor gegeven moet worden.

Ik noodig U uit Uwe gedachten over de bovenstaande punten te laten gaan, opdat zij een onderwerp van vruchtbare bespreking zullen kunnen uitmaken in eene vergadering van de Commissie van overleg, die ik mij voorstel in het begin van December a.s. te houden en waarvoor U te zijner tijd een oproeping zal worden gezonden.

Mocht U vóórdien deze aangelegenheid nog mondeling met mij willen behandelen, dan ben ik daartoe gaarne bereid.

Namens het College van Rector-Magnificus en Assessoren,
De Rector-Magnificus,
(w.g.) L. A. VAN ROYEN.

Deze punten hebben in de C.C.-vergaderingen een uitvoerige bespreking ondergaan, waarna zij overgelegd zijn aan de besturenvergadering der vakvereenigingen. Deze hebben daarna in voortdurend contact blijvend met de C.C. en na raadpleging van andere, tot oordeelen bevoegde studenten, uitvoerige rapporten opgesteld. Daar deze rapporten voor de verschillende afdelingen en over de verschillende vraagpunten nogal uiteen liepen, zijn ze met het Algemeen rapport der Centrale Commissie aan het College van Rector-Magnificus en Assessoren toegezonden.

Het zou te veel plaatsruimte vorderen de rapporten der vakvereenigingen hier te vermelden. Er zij daarom volstaan met het algemeen rapport der C.C. te publiceeren, welk rapport de algemeene lijnen omvat, terwijl de afzonderlijke rapporten der vakvereenigingen uit den aard der zaak meer tot de details overgingen.

Algemeen Rapport van de Centrale Commissie ter behartiging van Studiebelangen.

Den 7en November 1922 ontving de C.C. een schrijven van het College van Rector-Magnificus en Assessoren, waarin het oordeel der C.C. werd gevraagd over een in voorbereiding zijnde hervorming der studie aan de Technische Hoogeschool. Deze hervorming was hoofdzakelijk gericht op:

- verkorting van den gemiddelden studietijd;
- betere indeeling van den leerstof en vermindering van overlading van het programma;
- aanpassen der studie aan neiging en aanleg van elken student.

A. Verkorting van den gemiddelden studietijd.

Volgens genoemd schrijven verwachtte 't College van Rector-Magnificus en Assessoren voornamelijk een bekorting van den gemiddelden studietijd door een regelmatigere werken van den student. Ook de C.C. is van oordeel, dat veelal nog op verkeerde wijze wordt gewerkt; een meer regelmatige werkwijze zal bij

ZENDT VARIA IN!

velen het bestudeerde beter doen bezinken en van meer blijvend nut doen zijn; ook zal het bijdragen tot de wetenschappelijke vorming in den meest algemeenen zin.

Het College van Rector-Magnificus en Assessoren hoopt deze regelmatigere werkwijze te bevorderen door het invoeren van z.g. jaarexamens, welke eens per jaar zouden worden afgenomen en zouden gaan over de onderwerpen, in dat jaar gedoceerd.

Ten einde zich een oordeel over dergelijke examens te kunnen vormen, heeft de C.C. bij gebrek aan meer nabijliggende ervaringen, onderzocht hoe de toestand was op de Polytechnische School, waar deze examens indertijd bestonden, tevens nagegaan welke redenen tot afschaffing der jaarexamens hebben geleid, toen de Technische Hoogeschool werd opgericht.

Het bleek haar o.a. uit het z.g. Studierapport der Centrale Commissie van 1906, dat de huidige examenregeling toentertijd onder de studenten met groote vreugde werd begroet.

Als nadeelen der jaarexamens werden toen vnl. genoemd:

a. Wie zich niet voldoende voorbereid gevoelt voor een examen, verspeelt bij uitstellen hiervan een heel jaar.

b. Een enkele examengelegenheid per jaar houdt geen rekening met den verschillende aanleg der studenten, met ziekte en andere omstandigheden.

c. Bij jaarexamens bestaat er gevaar voor, dat een niet geheel voorbereid candidaat toch op goed geluk een kans waagt; daarentegen biedt het meermalen per jaar afnemen van examens eerder den waarborg, dat dezulken zich niet zoo lichtvaardig aan een échec blootstellen.

d. De overweging, dat de afwijzing den geëxamineerde een heel jaar zou kosten, kan voor examinatoren een reden zijn de exameneischen niet steeds ten volle te handhaven.

Ten slotte vreest de C.C. nog, dat de thans weer voorgestelde jaarexamens een min of meer schoolsche studie tengevolge zullen hebben, terwijl haars inziens juist een onafhankelijke studie voor Delft zeer gewenscht is. Bovendien bestaat er kans, dat het examineren der in het afgelopen jaar behandelde onderwerpen afhankelijk van den cursus wordt; dit is volgens de C.C. niet in den geest, waarin de academische examens zijn gedacht.

Zeker erkent de C.C. de nadeelen, die aan de huidige examenregeling verbonden zijn; echter blijkt uit de meeste hierachter volgende verslagen, dat voor de groote meerderheid der studenten deze nadeelen in genen deele opwegen tegen die der voorgestelde regeling. Zij is dan ook van meening, dat een algemeene regeling in den zin van jaarexamens te verwerpen is. Indien men in sommige gevallen toch hiertoe mocht moeten overgaan, zou dat haars inziens alleen kunnen geschieden met wegneming op alle mogelijke wijze der nadeelen, die de jaarexamens met zich medebrengen. Wij verwijzen hiervoor naar hetgeen over dit onderwerp in de verschillende verenigingsverslagen is opgemerkt. Daaruit blijkt, dat tegen een eenzijdige toepassing van jaarexamens zonder uitzondering een sterk afkeurend oordeel door de studenten is uitgebracht. Ook is het algemeen oordeel, dat de jaarexamens weinig of geen verkorting van den gemiddelden studietijd tengevolge zullen hebben.

De civiele studenten verwachten wel, dat de nieuwe examenregeling een regelmatig studeren minder in den weg zal staan dan de oude, maar kunnen hiervan geen voldoende verkorting van den studietijd verwachten.

De C.C. meent, dat hetgeen over de behoefte aan vrijen tijd in het verslag der civiele studenten is uiteengezet, ook in het algemeen beteekenis heeft zoolang men zich stelt op het standpunt, dat de Delftsche studie de gelegenheid moet bieden tot ontplooiing van die eigenschappen, welke den ingenieur stempelen tot bruikbaar mensch in de maatschappij. Zij meent dan ook zich te moeten verklaren tegen een streven tot regelmatigere studie, dat slechts een beperking van den vrijen tijd tot resultaat zou hebben, waar haars inziens reeds thans de gemiddelde student zooveel tijd aan zijn studie besteedt, dat zijn algemeene ontwikkeling — zoowel geestelijk als lichamelijk — bedenkelijk in het gedrang is gekomen. Een poging om het nuttig effect van den aan de studie besteden tijd te verhoogen, moet zij echter ten volle onderschrijven.

Wellicht is evenwel op andere wijze aan de nadeelen der tegenwoordige regeling tegemoet te komen: velen dezer bezwaren toch spruiten grootendeels voort uit het overgroot aantal examinandi. Waar daarbij komt, dat de vraag naar ingenieurs zich langzamerhand voor een deel uitbreidt over een gebied, waar krachten van de Middelbaar Technische Scholen geheel voldoende zijn, daar rijst de vraag, of het niet op den weg der Technische Hoogeschool zou liggen, dezen misstand officieel in scherp daglicht te stellen. Tevens zou dit het peil, dat het onderwijs bewaren kan, zeer ten goede komen. De C.C. is bevreemd, dat aandrang van buitenaf op het onderwijs aan de T.H. uitgeoefend en hoofdzakelijk op verkorting van den studietijd gericht, te zeer voortkomt uit onbekendheid met het feit, dat door de Middelbaar Technische Scholen aan deze behoefte aan korte op-

leiding wordt voldaan. Om deze reden acht zij een verkorting van den officieelen studietijd tot 4½ jaar geheel overbodig en aanleiding gevend tot een nog grooer toevloed van hen, die eigenlijk een middelbaar technische opleiding beoogen.

B. Vermijding van overlading en betere indeeling van den leerstof.

Aansluitend met het bovenstaande ziet de C.C. de meeste mogelijkheden ter bekorting van den gemiddelden studietijd gelegen in het zooveel doenlijk tegengaan van overlading van het programma; voor details van deze beperking en de betere indeeling van den leerstof verwijst zij naar de verslagen der verschillende verenigingen. Zij wil evenwel niet onvermeld laten, dat bij de besprekingen over verlichting van het programma van studentenzijde de wenschelijkheid zeer sterk naar voren is gebracht, een belangrijk aantal college-uren te besparen door een meer principieele beknopte behandeling van den leerstof — zoo mogelijk aan de hand van literatuur — op alle colleges waar zulks mogelijk blijkt. Het onafhankelijk en zelfstandig bestudeeren van de daartoe in aanmerking komende leerstof, zal mede het karakter van het onderwijs zeer ten goede komen.

Aanpassen aan neiging en aanleg.

Daar deze aangelegenheid dermate afhankelijk blijkt te zijn van den toestand in iedere studieafdeeling zelf, verwijst de C.C. hiervoor naar hetgeen over dit onderwerp in de verenigingsverslagen wordt gezegd.

Delft, December 1922.

Namens de Centrale Commissie:

(w.g.) F. J. M. BOURDREZ, Voorzitter.

(w.g.) J. J. VAN DE STADT, Secretaris.

De C.C. heeft vervolgens dit algemeen rapport en de rapporten der vakverenigingen mondeling toegelicht in 'n gecombineerde vergadering van de Commissie van Overleg en de Centrale Commissie.

Vergelijkt men dit algemeen rapport met het onlangs gepubliceerde overzicht der nieuwe examenregeling, dan kan niet gezegd worden, dat het advies der studenten een belangrijken invloed op het besluit van den Senaat heeft gehad. Wel zijn enkele punten der in de rapporten neergelegde voorstellen door den Senaat overgenomen, maar waar het vooral om ging: de invoering der jaarexamens, is het besluit van den Senaat totaal afwijkend van de verschillende rapporten.

De tijd zal dus moeten leeren, welke van de twee opvattingen de juiste is geweest. Wij hopen van ganser harte, dat de jaarexamens een gunstigen invloed op de ingenieurs-opleiding zullen blijken te hebben, maar wij vreezen nog steeds het tegendeel.

Nu echter de beslissing is getroffen, zal de C.C. zich tot taak moeten stellen, steeds nauwlettend toe te zien, of de uitvoering der nieuwe regeling wel steeds zoodanig is, dat een wetenschappelijke en ongedwongen studie steeds verzekerd blijft.

De C.C. zal steeds krachtig op die punten moeten wijzen, die nu eenmaal noodzakelijkerwijs dikwijls aan de aandacht der hoogleeraren moet ontsnappen.

Behalve met de bovengenoemde kwesties is in den afgelopen cursus de C.C. nog diligent geweest met het geven van adviezen en inlichtingen in de talrijke gevallen waar deze gevraagd werden of door den Rector-Magnificus, of door studenten, maar ook dikwijls door de buitenwereld. Deze zaken zijn echter veelal van particulieren aard en worden daarom hier niet vermeld.

Het is een verheugend feit, dat in het afgelopen jaar de belangstelling in het werk der C.C. niet onbelangrijk is toegenomen. Toch is deze nog niet, als wij zouden wenschen. Niet alleen kan de C.C. de mededeelingen uit alle kringen der studenten niet ontberen, daar het haar natuurlijk onmogelijk is van alle toestanden op de hoogte te zijn, maar ook prikkelt verhoogde belangstelling, om het even, of deze zich uit in gunstige of in ongunstige critiek, tot meerdere activiteit en komt als zoodanig het resultaat harer werkzaamheden ten goede.

Prof. van Royen zegt aan het eind van zijn rede, uitgesproken op den gedenkdag der T.H., den 8sten Januari 1923, dat een voortdurend contact tusschen docent en student, hoewel niet absoluut noodzakelijk voor het onderwijs, toch bijna onontbeerlijk is.

(Zie vervolg Tweede Blad).

TWEEDE BLAD

BEHOORENDE BIJ HET DELFTSCH STUDENTEN
WEEKBLAD VAN MAANDAG 19 NOVEMBER 1923.

Het overgroot aantal studenten maakt echter een direct contact onmogelijk, daarom treedt dan in de plaats het contact der Hoogleraren met de besturen der Vakverenigingen en van deze met hunne leden.

De Centrale Commissie komt hiervoor natuurlijk zeer zeker in aanmerking. Deelen de hoogleraren deze meening van Prof. van Royen (en meermalen is dit de C.C. verzekerd), dan meent ook de C.C. te mogen verwachten, dat ook van hooggeleerde zijde nóg meer dan tot dusver de behulpzame hand wordt toegereikt, om de C.C. in dit streven te steunen.

Echter ook de studenten mogen niet alle initiatief van de zijde der C.C. verwachten. Zonder voortdurende mededeelingen, mondeling of schriftelijk, uit alle kringen, is het voor de C.C. niet gemakkelijk, steeds vruchtdragend werk te leveren.

Wel zouden misschien tusschentijdsche publicaties in het D.S.W. van de zijde der C.C. dit kunnen bevorderen, maar veelal leenen zich juist de onderwerpen al bijzonder slecht tot zoodanige publicaties en moet dan daarvan worden afgezien.

Delft, 8 November 1923.

Namens de Centrale Commissie:

J. J. VAN DE STADT, Secretaris.

TOONEEL.

EEN OASE.

Pirandello bij Comoedia.

In strijd met mijn voornemen om alleen stukken te bespreken, die in Den Haag gaan, wil ik ditmaal de aandacht vestigen op een uitvoering van Comoedia te A'dam, die te belangrijk is om onvermeld te blijven. Want in deze tijden van onbelangrijk tooneel, waarin zelfs Verkade en Rooyards gedwongen zijn om onbenullige Kas-stukken te geven, is de uitvoering van „Zes personages op zoek naar een schrijver” een evenement.

Helaas zal deze moedige daad van 't gezelschap Comoedia door weinigen naar waarde geschat worden en zeker niet naar waarde beloond.

Dat 't geen kas-stuk is, zullen de executanten wel voorzien hebben, maar dat de zaal zoo droevig slecht bezet was, als ik het zag, is wel teleurstellend. Want wat er te zien, te hooren, te voelen was, ging ver uit boven het gemiddelde.

En hoewel mensen als Teirlinck of andere actie-wellustelingen zullen tegenwerpen, dat het te veel literatuur is en geen tooneel, te veel geredeneer en te weinig handeling, te veel psychologische puzzle en te weinig drama, toch blijft de waarde van het stuk onaangetast.

Want wat doet het er toe wát het is, noem het zooals U wilt, maar tracht niet te ontkennen, dat het iets is. Iets nieuws, iets interessants, iets belangwekkends, iets moois.

Ja, dat gezeur over literatuur op het Tooneel, die losse beweringen dat het tooneel tegenwoordig achteruit gaat door handelingslooze stukken. Dat er vroeger, ja in den goeden ouden tijd, écht gespeeld werd, maar nu....

Zeker, het is niet te ontkennen, dat de romantici meer laten vechten, dooden, omhelzen en wat dies meer zij.

Maar zijn de oude grieken met hun tirades dan geen goed tooneel of Elkerlijc met zijn problemen geen stuk?

En dat alleen omdat Shakespeare en zijn navolgers en epigonen meer handeling hebben?

Doch er zijn zelfs mensen, die Hamlet te vol van redenatie vinden, en Romeo en Julia alleen goed om te lezen.

Ik geloof dat deze lieden met het goede oude tooneel bedoelen: „de twee weezen”. Welaan dan, handelingsbegeerenden, problemenhaters, stelt U gerust. „De twee weezen” gaat jaarlijks met stijgend succes in een Haagsch volkstheater. Richt daarheen uw schreden en geniet.

Maar bekribbel niet het moderne tooneel, dat zich tracht te ontwikkelen in alle richtingen. Bestrijd niet zijn goed recht om alle mogelijkheden te probeeren. Laat de schrijvers de vrijheid om te produceeren van vanaf zuivere litteratuur tot vecht-pan-tomime toe.

Waarom theoretiseeren? Ga naar een stuk en indien het in staat is U te ontroeren, tot nadenken te brengen of wat ook, wees dan blij en roem dit goede tooneel.

Waarom bepaalde eischen stellen? Waarom willen dat alle stukken lijken op de ouden, op straffe van verlies van den eere-titel, drama, spel, comédie of wat ook.

We zouden een even groote fout begaan als indertijd Boileau met zijn eenheden.

Is 't geen drama, geen comédie, geen spel, zelfs geen stuk in opzet? Goed, geeft 't dan tot naam één van die onzinnige bibabo of sifako reklamenamen, die een ieder een koude rilling langs den litterairen ruggegraat doen loopen.

Noem 't voor mijn part Lolly, maar ga er naar kijken en geniet.

„Le rideau tombe lourd de pensées intérieures.”

Nee, dit past wel na Maeterlinck, maar niet na Pirandello.

Hier zijn we niet den geheelen avond gedompeld geweest in een duistere mystiek. Geen gepointilleerde woorden, geen schijnbaar verbandlooze zinnen, die aanleiding geven tot een onbestemde melancholie, of vruchteloze overpeinzing. Hier werden we van uit de meeste ideële wereld plotseling teruggesmaakt in de werkelijkheid, hier volgde op de felste dramatiek, goeige kibbel-scènes, terwijl de grens tusschen reëel en irreëel moeilijk te trekken was.

En wat de „pensées intérieures” aangaat, er was veel, dat stof tot denken gaf.

Het stuk begint met een repetitie. De directeur van de troep is druk bezig de rollen te verdeelen van een stuk van Pirandello. De acteurs, die zich beschouwen als de „scheppers” van ieder stuk, laten zich minachtend uit over de auteurs. Te midden van deze rommelige vertooring, komt de tooneelknecht melden, dat er mensen zijn om den directeur te spreken. Terwijl deze weigert iemand te ontvangen, gaat op den achtergrond een gordijn open en voor de verbaasde oogen van de acteurs staan, in een onwerkelijk licht, zes personages met ernstige lijdende gezichten. Een man, een moeder met twee kinderen, een jonge vrouw en een jonge man. Scherp is het contrast met de door en door gewone conventionele tooneelspelers. De man treedt naar voren. Het is de vader. Zich richtend tot den directeur, begint hij te verklaren: Wij zijn het drama, wij zoeken een auteur. Hij verklaart, dat zij zijn de scheppingen van een auteur, die hen echter losgelaten heeft, die hen niet heeft uitgewerkt of gebruikt in een drama.

Zij bestaan echter en dragen het drama in zich om.

Thans zoeken zij een auteur om aan hun bestemming te kunnen voldoen.

De directeur, die eerst van niets wil hooren, ziet er ten slotte wel iets in, misschien wel een opzienbarend succes of een winstgevende onderneming.

Dan begint de vader het drama uit te leggen, telkens hopeloos afdwalend in theoriën over 't reële en irreële, over de tweeslachtigheid van zijn karakter en wat dies meer zij.

En altijd praat hij maar door, afwisselend opbiechtend, dan weer pleitend, nu eens vol van wroeging, dan weer overtuigd van zijn onschuld.

De moeder en de stiefdochter onderbreken hem voortdurend om hem te logenstraffen of te beschuldigen.

En zoo ontwikkelt zich langzaam voor ons een zielig drama van burgermensen.

De vader en de moeder waren ongelukkig getrouwd.

Hij is een zwakkeling, die door zijn zwakheid ploertig is. Maar vóór alles is hij cerebraal, hij meent alles uit te kunnen denken, en zóó ieders geluk, en vooral het zijne, te kunnen werkstelligen.

Zij is eenvoudig, eerlijk, zonder gratie.

De man dwingt zijn vrouw de maitresse te worden van een ander, omdat zij bij elkaar passen en van elkaar houden, in de meening haar gelukkig te maken.

Hij maakt alles voor hen in orde en blijft zich interesseeren voor het door hem gestichte huishouden.

Hij wacht bij het uitgaan van de school op de stiefdochter, die geboren is uit het onwettig huwelijk.

Hij beweert dit gedaan te hebben uit interesse voor zijn gezezen vrouw.

De stiefdochter echter beweert, dat hij het deed uit perversie, om te genieten van het verkwikkende schouwspel van den opbloei van een toekomstig maitresse.

Hierin ligt de kiem van het eerste conflict in het drama.

Telkens als zij zich tot den Vader richt, schrijft zij hem de meest lage, gemeene en ploertige dingen toe, geïnspireerd door haar eigen leed, haat en afschuw.

Hieraan knoopt de Vader één van de langademige beschouwingen vast.

Waarvan ik er één wil bespreken, in verband met een beschouwing in de Nouvelle Revue Française.

Hij (of als U wilt Pirandello) beweert, dat wij ons te vaak van iemand een denkbeeld vormen dat volkomen fantasie is. Wij beoordeelen iemand vaak naar zijn gedrag ten opzichte van ons, op een bepaalde plaats, een bepaalde dag, onder bepaalde omstandigheden, hoewel zijn geestestoestand op dat moment misschien exceptioneel was, of althans één van zijn vele geestesgesteldheden. Doet er niet toe, we klasseeren hem, en beoordeelen hem verder altijd met een vooropgezette meening.

We zien altijd in hem de persoon van dat (naar onze meening typeerende) oogenblik. We hebben een persoon geschapen.

Het ergste echter is, dat deze persoon kan gaan leven.

Indien de ongelukkige te weten komt welk denkbeeld wij ons van hem vormen, dan zal hij, zonder het te willen, in ons bijzijn zich daarnaar gaan gedragen, zoodat hij in zich omdraagt behalve zijn werkelijke persoon, de talloze maaksels van mensen om zich heen.

ZENDT VARIA IN!

Dit is ook het geval met den Vader, die in zich voelt de persoon gemaakt door zijn dochter, en zijn werkelijke.

De dochter kent hem als de man, die eens op het punt stond zijn stiefdochter te verleiden, en nu is haar oordeel over hem gevormd. Voor haar is en blijft hij wat hij was op dat noodlottige moment. Voor haar blijft hij de ploert van dat eene oogeblik. In haar geest kleeft zij op hem den naam van lage perverse schurk als een etiket op een flesch met een stinkende-giftige vloeistof.

Dit beïnvloedt zijn wezen.

In verwijderd verband hiermee staat een van de tirades van den Vader in het 3e bedrijf, als hij zijn wezen, zijn bestaan, zijn werkelijkheid verklaart.

Hij beweert, dat Sancho panca meer werkelijkheid bezit dan een levend mensch.

Een mensch bestaat niet, een mensch leeft, d.w.z. verandert voortdurend, eerst is hij klein, dan grooter, eerst sterk, later zwak, iederen dag verandert hij, om ten slotte te verdwijnen. Maar constant bestaan doet hij niet. En dat doet Sancho panca wel. Deze blijft eeuwig, en eeuwig zal hij dezelfde goedgevoelige dikkert zijn en altijd op een ezel rijden en nooit ouder of anders worden.

En zoo zijn ook de zes personages geschapen door een auteur, die hen verlaten heeft. Ze bestaan, ze kunnen niet anders zijn dan ze zijn, ze dragen die kiemen in zich van een drama, dat ze altijd zullen moeten doorleven. Altijd blijven zij dezelfde. Eeuwig. Dit zijn dus de vleeschgeworden gedachten van een mensch.

Dus alleen maar een stap verder, dan wat wij doen: n.l. het scheppen van een tweede persoon in een ander.

Om nu tot het drama terug te komen:

Na eenigen tijd onttrekt zich het nieuwe huishouden aan de zorgen van den eersten man en vlucht naar een andere plaats. Daar sterft de onwettige echtgenoot, zoodat de moeder achterblijft met drie kinderen. Om in haar onderhoud te voorzien, werkt ze voor een modiste uit Rome, madame Pace. De stiefdochter brengt het werk naar deze zaak, die tevens een soort rendez-vous huis is, waar jonge meisjes misbruikt worden. De vader is een van de klanten, en staat op het punt de minnaar van zijn stiefdochter te worden, als de moeder juist op tijd komt om dit te verhinderen.

Diep ellendig, en vol van wroeging, over hetgeen hij op 't punt stond te doen, beslist de Vader zijn weergevonden familie bij zich in huis te nemen, tot ergernis van den zoon uit het eerste huwelijk, die de onwettige kinderen en zijn moeder veracht.

En thans zijn ze hier om het drama dat in hen is, te leven voor den Directeur.

Als na vele interrupties de situatie zoover ontwikkeld is, besluit de directeur het maar eens te probeeren. Hij zal met den Vader een schema opstellen van het drama.

Zij zullen het spelen en aan de hand van notities, tijdens het spel zal dan het stuk geschreven worden.

De tweede acte begint. Het schema is opgesteld. Er zal handeling genoeg zijn: de vreeselijke scène bij Madame Pace, de scène in den tuin, waarbij het meisje verdrinkt, de jongen zelfmoord pleegt, de moeder gilt, terwijl de zoon halstarrig weigert deel te nemen aan de handeling.

Nu zal de scène bij Madame Pace gespeeld worden. Doch Madame Pace is niet aanwezig. Zij kan niet gelijktijdig aanwezig zijn met de moeder, zonder dat de laatste in haar verontwaardiging op de handeling vooruit loopt.

Men zal echter toch probeeren Madame Pace te laten komen. De actrices hangen hun hoeden en mantels aan de kapstok, zoodat het nu iets van een modewinkel heeft. Dan gaat plotseling de deur open en Madame Pace verschijnt.

Tot schrik en verwondering van de acteurs.

Het spel begint nu. We zien de nare scène bij Madame Pace, die daarna gespeeld door de repeteerende acteurs, tot een parodie wordt.

De personages lachen eerst om de malle vertooring. Doch worden ten slotte woedend en wenschen zelf verder te spelen.

Dit gebeurt in het einde van de tweede acte en verder in de derde.

De derde acte is de scène in den tuin. Door de vele uitwijdingen en interrupties is dit bedrijf moeilijk te volgen.

Merkwaardig is vooral de boven reeds besproken tirade van den Vader.

De schurk van de derde acte is de zoon, hoewel dit niet zoo heel duidelijk uitkomt. Hij veracht zijn familie en weigert deel te nemen aan het drama.

Ten slotte pleegt, na het verdrinken van het kindje, de jongen zelfmoord. De jongen is werkelijk dood.

Verschrikt loopen de acteurs toe. Doch plotseling verdwijnen

de zes personages even geheimzinnig als ze gekomen zijn.

Ze zijn weg. Maar ze bestaan. De moeder is overgebleven, en met haar de miskennende zoon, de verloopen dochter en de redeneerende vader. De kinderen bestaan ook nog. Maar zij zijn dood. Zij zwijgen.

Voor het verdwijnen van de zes personages ontbreken hier de machinerieën, die bij de uitvoering in Parijs het einde versterkten.

Overigens was de uitvoering nagenoeg volmaakt.

Prachtig was de creatie van Willy Haak (de stiefdochter), die met een entrain, een feu sacré speelde, die ik tot mijn spijt onhollandsch moet noemen. 't Was prachtig.

(Te vaak zijn hollandsche actrices inplaats van vurig: snibbig).

De Vader van la Chapelle was zeer goed. Maar waarom had hij zich toegetakeld als een viezige bekrompen burgermeneer? Dit klopt m.i. niet met zijn hyper-intellectueel-cerebraal-gereedeneer, dat geenszins burgermans geklets was. Integendeel, het waren scherp doordachte stellingen van een te veel denkend brein. Te oordeelen naar de Parijsche kritieken was de opvatting van het uiterlijk van den Vader aldaar meer zooals ik bedoel, een sjofel, maar vooral niet burgerlijk, gekleed man, een gebogen gestalte, vroeg oud, een bleek ziekelijk, doch denkend gezicht.

Betsy Ranucci Beckman, was ondanks haar stem, zeer goed als de moeder.

De overige rollen waren ook goed bezet.

Tenslotte zij nog vermeld dat de regisseur van deze voortreffelijke uitvoering de heer Herman Roelvink is, die tevens de vertaling leverde.

H. D'ARGENCOUR.

STUDIEBELANGEN.

DE ONDERWIJSHERVORMING AAN DE T. H.

Aan de Centrale Commissie ter behartiging van Studiebelen.

Het zij mij vergund op deze plaats eenige opmerkingen te maken, naar aanleiding van het artikel van den heer J. J. van de Stadt in het voorlaatste D.S.W.: „Nog eens de nieuwe examenregeling”, dat aansloot bij de publicatie van de C. C. betreffende dat onderwerp, waarbij men m.i. in plaats van het bedoelde artikel eerder eenige nadere mededeelingen van de C. C. had kunnen verwachten. Zou het niet wenschelijk zijn geweest, dat over den aard dezer mededeelingen en beschouwingen in de C. C. was beraadslaagd, voordat haar secretaris — zij 't ook niet in zijn functie als zoodanig — over een en ander een artikel schreef? Het lijkt me niet onwaarschijnlijk, dat het hem dan mogelijk zou zijn geweest, de kwestie op eenigszins breder basis te behandelen. Bovendien raken de aangeroerde onderwerpen zoozeer het arbeidsterrein van de C. C. dat een daarover door haar secretaris misschien eenigszins haastig geschreven stukje, wel eens gevolgen zou kunnen hebben, waarmede belangen zijn gemoeid, die de C. C. heeft te behartigen.

Dat er eenige voordeelen zijn verbonden aan de invoering van jaarexamens, zal wel niemand ontkennen. Zelfs zou het wel eens kunnen zijn, dat de voordeelen tegen de nadeelen zullen blijken op te wegen, ook al hebben de meeste (of alle?) vakverenigingen en bijgevolg ook de C. C. zich hierover het vorig jaar zeer sceptisch uitgesproken. Het baat m.i. heel weinig om nu eenmaal vast staat, dat jaarexamens ingevoerd zullen worden „nog eens” in beschouwingen omtrent het pro en contra daarvan te vervallen. Wanneer het nieuwe instituut een of meer jaren heeft gewerkt, zullen er positieve gegevens zijn voor een betere beoordeeling en het moet dunkt me op zijn minst worden beschouwd als een experiment, dat getuigt van een krachtig streven om verbetering te brengen in de Delftsche onderwijs-toestanden.

Thans rust naar mijn meening op de C. C. de taak om eventuele bedenkingen in verband met de invoering van jaarexamens om te smeden tot positieve voorstellen, die een voorspoedige doorvoering der nieuwe regeling kunnen bevorderen en ongewenschte gevolgen kunnen bestrijden. Men mag wel aannemen dat de Senaat der T. H. zich bij de hervorming van het onderwijs en de examens heeft ten doel gesteld om van den bestaanden toestand zoo snel mogelijk te komen tot een nieuwen, hopenlijk beteren. Uit de omstandigheden dat nog geen bijzondere bepalingen ¹⁾ zijn (bekend) gemaakt om de bezwaren uit den weg te ruimen, welke zich bij den overgang van den ouden tot

¹⁾ Afgezien van de eigenlijk vanzelf sprekende omstandigheid, dat afgelegde examens van kracht blijven.

ZENDT VARIA IN!

den nieuwen toestand voordoen, zou men misschien moeten afleiden, dat de Senaat nog geen aanleiding heeft gevonden om na te gaan in welke mate sommige belangen juist door dien overgang worden getroffen.

De heer Van de Stadt deelt mede, dat een van de voorstellen van de C. C. is om — als overgangsmaatregel ter wille van de 2e jaars, die volgens de oude regeling hebben gestudeerd en voor wie 't practisch onmogelijk is het geheele propaedeutisch examen in Juni a.s. af te leggen — dezen cursus in Juni p₁ af te nemen, en dan in September p₂. Aangezien met dergelijke voorstellen vrij groote belangen gemoeid zijn, schijnt 't verlangen niet onredelijk, dat de C. C. meedeelt wat haar andere voorstellen behelzen.

't Zij me vergund in dit verband nog de aandacht te vestigen op de belangen van hen, die, wanneer geen nieuwe examenregeling werd ingevoerd in Juni '24 het z.g.n. tweede gedeelte van het candidaatsexamen zouden doen en van hen, die volgens de oude regeling in Januari '25 het eerste of tweede deel zouden willen afleggen. Wat de eerste categorie betreft, deze heeft practisch nog geheel volgens de oude regeling gestudeerd, heeft dus niet de voordeelen eener jaarlijksche indeeling van het studien examenprogram genoten. Het gedeelte van die categorie, dat met Juni zal worden afgewezen, zou door de nieuwe regeling ernstig worden gedupeerd, wanneer niet alsnog een overgangsbepaling wordt ingevoerd, waardoor 't voor hen mogelijk wordt om in Januari '25 opnieuw examen te doen. Met deze overgangsbepaling zou eveneens de tweede categorie, n.l. van hen, die er volgens de oude regeling met de indeeling van hun studie op gerekend hebben om in Januari '25 het eerste of het tweede deel van het candidaats af te leggen, gebaat zijn. Men antwoorde niet, dat toch reeds lang rekening gehouden kon worden met de mogelijkheid, dat de Januari-examens afgeschaft zouden worden, want in de eerste plaats was 't tot voor kort twijfelachtig of dit werkelijk zou gebeuren, omdat niet alle hoogleraren met dat voorstel sympathiseerden (getuige ook het blijven der Januari-examens voor de technologen), terwijl het toch ook niet geheel onmogelijk was geweest, dat de adviezen der C.C. meer invloed hadden gehad op het standpunt van den Senaat, terwijl last not least alles nog afhing van de ministerieele goedkeuring. Bovendien, al had men kunnen voorspellen dat de Januari-examens zouden worden afgeschaft, dan was 't toch niet onredelijk om te verwachten, dat overgangsbepalingen zouden worden gemaakt ter wille van hen, die volgens de oude regeling studeerden.

En zoo lijkt me ook thans de verwachting niet ongegrond, dat aan bepaalde categorieën studenten in Januari '25 alsnog gelegenheid zal worden gegeven, om een deel van het candidaatsexamen af te leggen, hetzij als officieel examen of in den vorm van tentamina. Terwijl de Senaat der T.H. de adviezen van de C.C. om geen jaarexamens in te voeren, misschien als komende van een in casu incompetent lichaam heeft terzijde gelegd, is er m.i. voldoende reden om aan te nemen, dat hij een degelijk geargumentteerd voorstel van de C.C. tot het toepassen van goede overgangsmaatregelen ernstig zal overwegen en misschien aanvaarden. In deze overtuiging besluit ik met den wensch, dat de C.C. het bovenstaande als een stimulans in de aangegeven richting zal beschouwen en dat zij bij haar werkzaamheden zal ondervinden den steun en de medewerking, zoowel van hoogleraren als van studenten, die zij, als vertegenwoordiging van de laatste op het gebied der studiebelangen, zeer zeker verdient.

De heer X. verbaast zich er in bovenstaand artikel eenigszins over, dat de commentaar op de nieuwe examenregeling niet door de C.C. in haar geheel, maar door mij persoonlijk is gegeven. Dat is geen wonder, daar genoemd stuk, reeds nadat het gezet was, om verschillende redenen en in der haast is omgezet in een particulier schrijven.¹⁾ Wel was de examenregeling in de C.C. vrij uitvoerig besproken, maar deze achtte haar belangrijk genoeg om er een Besturenvergadering voor te beleggen. Pas na dien zal het mogelijk zijn de zaak op breder basis te behandelen. Voorloopig moest volstaan worden met het publiceeren van de examenregeling en het bekend maken van die feiten, die absoluut vaststaan. Zoo staat het vast, dat een overgangsbepaling zal worden getroffen voor hen, die in Juni prop. examen doen. De heer X. zal ook de andere voorstellen weten, maar dat is vrij doelloos, daar toch maar één uitgevoerd kan worden. Daarom werd de meest waarschijnlijke vermeld.

Verder vindt de heer X. het nutteloos om nog een beschouwing over hen „pro en contra” te geven. Ja „nutteloos” misschien wel, maar toch zou ik denken, dat men het wel eens prettig vindt ten minste iets over het waarom te vernemen, en zou het wellicht goed zijn, daar veel meer van te vertellen.

Overigens behoeft de heer X. niet ongerust te zijn, dat zijne

¹⁾ Ook met dit antwoord zou ik weer een week moeten wachten, om het in een C.C.-vergadering te kunnen behandelen.

voorstellen omtrent de candidaatsexamens niet aan een beschouwing onderworpen zullen worden. Mocht de C.C. er werkelijk van overtuigd zijn, dat hiermede een belang gemoeid is, waard de nadeelen te overwinnen, dan zal zij er wel degelijk op aandringen, in de tekortkomingen te voorzien.

De Senaat van de T.H. heeft zeer zeker niet de C.C. incompetent geacht, heeft immers het advies der C.C. gevraagd, dat daarom echter nog niet gevolgd behoefde te worden. Of de argumenten van de C.C. degelijk gegrondvest waren, kan ieder uit het jaarverslag der C.C. (elders in dit blad) beoordeelen.

Overigens zijn wij den heer X. zeer dankbaar voor zijn critiek, en kan ik hem verder naar genoemd jaarverslag verwijzen.

J. J. VAN DE STADT,

Voorstraat 29.

Secretaris der C.C.

VEREENIGINGEN.

VEREENIGING VAN a.s. STAATSINGENIEURS IN NED. OOST-INDIE.

Het Bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

J. M. J. W. Oostwoud Wijdenes, Voorzitter.

A. F. Wehlburg, Onder-voorzitter.

C. P. Gilde, Secretaris, Binnenwatersloot 16.

J. J. J. E. A. de Ras, Penningmeester.

F. M. van Veen, Archivaris.

INGEZONDEN.

OVER DE MYSTERIE-SPELEN.

Door Deutsche studenten en eenige dames werd hier 8 Nov. een vertooning gegeven van een tweetal mysterie-spele, waarvan de opbrengst ten bate was van de Deutsche studenten.

Hoewel de opvoering een week te voren in het D.S.W. was aangekondigd en op de S. P. kaarten werden verkocht, was de opkomst droevig. In 't geheel waren er 45 menschen in de Kleine zaal van de Stads Doelen, waarvan ongeveer de helft Corpsleden.

Waar was de rest van de vijftig menschen die op de S. P. kaarten gekocht had? Vonden die dat ze tegenover hun medestudenten genoeg hadden gedaan door hun een fooi te geven? Voelden zij niet het beleedigende van hun wegblijven voor het gezelschap, dat niet kwam om te schooieren, maar wou geven wat het kon?

't Was droevig, van het Tooneelbestuur waren twee leden opgekomen. Vonden de anderen het niet noodig ook te komen, uit beleefdheid, uit collegialiteitsbesef, of desnoods uit interesse voor de tooneelkunst?

Want hoe men verder ook over de voorstelling mag denken, interessant was zij in elk geval, al zijn we misschien te „oud en wijs” om het ontroerend kinderlijke van deze primitieve stukken te kunnen vallen.

En al waren ook allen, die kaarten gekocht hadden, opgekomen, dan was het nog een schande geweest voor het Corps dat zich er op beroemde met het Lustrumspel een tooneel daad te hebben verricht.

W. B(arends).

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

AFDEELING DER SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE.

De Voorzitter van de Afdeeling der Scheikundige Technologie van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Scheikundig ingenieur, dat zal worden afgenomen in Januari 1924, zich daartoe schriftelijk moeten aanmelden bij den Secretaris, Prof. Dr. C. J. van Nieuwenburg, t. vóór den 15 December 1923.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

AFDEELING DER MIJNBOWWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeeling der Mijnbouwkunde der Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Mijningenieur, dat zal worden afgenomen in de maand Januari 1924, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris der Afdeeling, Professor Dr. H. A. Brouwer, m.i., Instituut voor Mijnbouwkunde, Delft, vóór 1 December 1923.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

ADVERTENTIËN.

Cand. e. i. repeteert Beknopte
cursus Electrotechniek.

Brieven, onder No. 82, aan het Bureau van dit Blad. (5)

„AU FIGARO”

G. KIELA ♦ KAPPER,

OUDE DELFT 166,

schuin tegenover „Huis Lambert van Meerten”.

Lotion Fougère Royal Houbiqant

— f 3,75 —

10

Th. v. d. MEER
OPTICIEN. 1ste KLAS INRICHTING.
Voorstraat 55. Tel. 535.
Delft.

19

DRUKKERIJ WALTMAN
KOORNMARKT 62DRUKWERK VOOR
VEREENIGINGENWORDT SMAAKVOL EN MET ZORG
UITGEVOERD TEGEN ZEËR BILLIJKEN
PRIJS EN SPOEDIG GELEVERD

Limonade Siropen

à f1,60 en f1,40 per flesch. (10)

W. DE HOOGH

OUDE DELFT 152.

TELEFOON 15.

BEZOEKT Café-Restaurant

DE KROON (10)

Hertog Govertkade ♦ DELFT ♦ Telefoon No. 1061

Prima consumptie. - Billijk tarief.

BAMI.

BAMI.

NASSI GORENG.

DINERS van af f1,-. (10)

Chr. F. Rüter, Oude Delft 120.

BAMI.

BAMI.

ALLES (10)

wat valt onder de benaming DRUKWERK (Naam-
kaartjes, Vereenigingswerk, Brochures, Dissertaties,
Jaarboeken enz.) wordt snel en onberispelijk geleverd door
N.V. VEREEN. DRUKKERIJEN JUDELS & HOOGLAND
Choorstraat 47 ♦ DELFT ♦ Telefoon 247

F. OOSTERHOFF

≡ ANTIQUITEITEN ≡

VOORSTRAAT 43 - DELFT

15

JOH. A. LOMMERS (6) MOLSLAAN 133. ♦♦ TELEFOON 729.
Ook voor uw Bindwerk het adres.La danse avec Chic et Elegance s'apprend à
L'ACADÉMIE DE DANSES „ROCCO”

34 Jan Pietersz. Coenstraat (vanaf H. S. te bereiken met lijn 4). Telefoon B. 1909.

Etablissement de 1ère classe, sous la direction de Mr et Mme GEORGES DUBOIS ROCCO VAN
ACHTERBERGH de l'Académie des maitres de Danses de Paris, Star Member V. A. F. London.
Pensionnaires voor demonstraties en exhibitions in de meest bekende théaters en tea-rooms
van Parijs, Nice, Cannes, Monte Carlo, Genève, London, Rome, Den Haag en Scheveningen.

Den geheelen dag privaattlessen volgens Parijsche stijl.

's Avonds besloten Clubs.

Bezoekt ons instituut, waar 200 programma's en diploma's, benevens referentiën van
voornaamste families ter inzage liggen.

30